

Dictamen 24.2013

sobre l'Avantprojecte de llei del Protectorat de les Fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública.



Dictamen 24.2013

sobre l'Avantprojecte de llei del Protectorat de les Fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública.

Índex

DICTAMEN 24/2013 sobre l'Avantprojecte del Protectorat de les Fundacions i de la verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública.	2
---	---

DICTAMEN 24/2013 sobre l'Avantprojecte de Llei del Protectorat de les Fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública.

Atenent les competències atribuïdes al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya per l'article 72.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i la Llei 7/2005, de 8 de juny, el Ple del Consell de Treball, Econòmic i Social, en la sessió extraordinària del dia 9 de desembre de 2013, aprova el següent

DICTAMEN

I. ANTECEDENTS

En data 28 de novembre de 2013 va tenir entrada al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya un escrit tramès pel conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya en el qual sol·licitava, amb caràcter d'urgència, l'emissió del dictamen de caràcter preceptiu, previ a la seva tramitació, de l'Avantprojecte de Llei del Protectorat de les Fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública.

L'Avantprojecte de Llei es va acompanyar d'una memòria general, d'una memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades en la norma, d'una memòria complementària a la d'avaluació d'impacte, d'un informe jurídic preliminar, d'un informe jurídic, d'un informe de la Direcció General de pressupostos i d'una memòria de les observacions i les al·legacions presentades en els tràmits de consulta de la norma.

La Comissió de Treball d'Economia i Fiscalitat i Unió Europea es va reunir el dia 5 de desembre i va elaborar la Proposta de dictamen.

II. CONTINGUT

L'Avantprojecte de Llei consta d'una exposició de motius, trenta-set articles englobats en cinc títols, vuit disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i quatre disposicions finals.

L'exposició de motius consta de dos apartats. En el primer es descriu el marc competencial i normatiu en què s'insereix la norma i es fa una descripció de les novetats que s'introdueixen. En el segon apartat es fa un resum de l'estructura i el contingut de la norma.

El títol 1 s'anomena "Disposicions generals i transparència" i s'estructura en dos capítols. El capítol 1 anomenat "Disposicions generals", que engloba els articles de l'1 al 3 i regula l'objecte de la Llei, la naturalesa jurídica i la dependència funcional del Protectorat i de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública i l'àmbit d'actuació d'aquests organismes. El capítol 2, anomenat "Transparència", que engloba els articles del 4 al 6, n'estableix el concepte, els subjectes responsables, el seu abast i el que s'ha de considerar informació rellevant.

El títol 2 s'anomena "El Protectorat de les Fundacions" i s'estructura en dos capítols. El capítol 1 s'anomena "Disposicions generals" i regula, en l'article 7, les finalitats del Protectorat. El capítol 2 s'anomena "Funcions del Protectorat" i regula, en els articles del 8 a l'11, les funcions d'assessorament, foment, registre i supervisió.

El títol 3 s'anomena "Òrgan de supervisió de les associacions declarades

d'utilitat pública", engloba els articles 12 i 13 i regula la supervisió de les esmentades associacions i les funcions de l'òrgan de supervisió.

El títol 4 s'anomena "Règim jurídic dels actes del Protectorat i de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública" i s'estructura en tres capítols. El capítol 1 s'anomena "Règim jurídic" i estableix, en els articles 14 i 15, els òrgans competents per resoldre sobre els diferents procediments i el règim d'impugnació dels actes. El capítol 2 s'anomena "Entitats vinculades a les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública" i en els articles del 16 al 18 s'estableix quines entitats tenen la consideració d'entitats vinculades, es regula l'acumulació de càrrecs i la presentació de comptes anuals de les entitats vinculades i de les dominants del grup. El capítol 3, en l'article 19, regula les relacions de col·laboració interadministrativa i institucional.

El títol 5 s'anomena "Potestat inspectora i règim sancionador" i consta de dos capítols. El capítol 1, en els articles del 20 al 26, regula la potestat inspectora del Protectorat i de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública. El capítol 2, en els articles del 27 al 37, regula el règim sancionador de les fundacions i de les associacions declarades d'utilitat pública.

La disposició addicional primera regula el canvi de registre d'una fundació o associació ja inscrita en un registre de l'Estat espanyol o d'una altra comunitat autònoma.

La disposició addicional segona regula la presentació unificada dels comptes anuals de les fundacions.

La disposició addicional tercera estableix on s'han de presentar els comptes anuals.

La disposició addicional quarta regula la presentació de comptes derivada de les actuacions de comprovació inherents a l'atorgament de subvencions.

La disposició addicional cinquena regula el contingut dels comptes anuals a l'efecte de la presentació unificada.

La disposició addicional sisena regula el suport i el formulari de presentació dels comptes anuals.

La disposició addicional setena estableix que el departament competent en matèria de fundacions i associacions ha de determinar el nivell de prestació del servei que realitza la Finestreta Única Empresarial.

La disposició transitòria estableix que les fundacions i associacions declarades d'utilitat pública que tinguin la consideració d'entitats vinculades han de comunicar a l'òrgan corresponent l'acumulació de càrrecs.

La disposició derogatòria deroga dos articles, el 51 i el 52, de la Llei 5/2001, de 2 de maig, de fundacions, la disposició transitòria quarta de la Llei 4/2008 i el Decret 37/1987.

La disposició final primera autoritza el Govern perquè dicti les disposicions necessàries per aplicar i desenvolupar la Llei.

La disposició final segona modifica determinats preceptes de la Llei 4/2008, del 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.

La disposició final tercera estableix que l'Administració ha de dur a terme les actuacions necessàries per garantir la interoperabilitat dels sistemes i aplicacions que permetin fer efectius els manaments de la Llei.

La disposició final quarta estableix l'entrada en vigor de la norma.

III. OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

1. El CTESC recomana revisar la segona part del preàmbul, atès que s'assenyala que la norma regula determinats aspectes que no figuren en l'articulat.
2. El CTESC considera adient afavorir el principi de transparència, tota vegada que l'article 6 és excessivament exigent per a les fundacions petites, respecte de la informació rellevant mínima que s'ha d'incloure. En aquest sentit, entén que cal aplicar el principi europeu referit a la regulació "pensant en petita escala" i per tant, caldria establir una informació rellevant mínima ajustada a la grandària de les fundacions.
3. El CTESC recomana afegir els comptes anuals, com a condició d'informació rellevant regulada en l'article 6.2.
4. En l'article 6.3, el CTESC recomana afegir l'expressió "titular de" abans de "departament competent".
5. Atès que el títol 2 consta de pocs articles, el CTESC recomana que no es desglossi mitjançant els capítols.
6. Pel que fa a l'article 12, el CTESC recomana que s'expliciti quin és l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública.
7. El CTESC recomana revisar l'article 34 pel que fa a les circumstàncies atenuants, per tal d'aclarir quins són els beneficiaris de l'atenuació en el cas que la fundació disposi de codis de bones pràctiques o de bon govern.
8. El CTESC considera que la nova obligació de fer constar la pàgina web i l'adreça de correu electrònic que s'introdueix en l'apartat primer de la disposició final segona és de difícil compliment, atès que s'exigeix en el moment de la constitució de la persona jurídica.
9. El CTESC recomana revisar el títol de les disposicions addicionals, atès que, en algunes d'elles, sembla no correspondre's amb el que regulen.
10. En la disposició transitòria, el CTESC recomana substituir l'expressió "es trobin en algun dels supòsits establerts per l'article 16" per "es considerin entitats vinculades".

IV.CONCLUSIONS

El Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya ha valorat l'Avantprojecte de llei del Protectorat de les Fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en el present Dictamen.

Barcelona, 9 de desembre de 2013



El president
Josep Maria Rañé i Blasco



La secretària executiva
Teresita Itoiz i Cruells

V. 25.11.13

CT

Avantprojecte de Llei del Protectorat de les Fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública

Exposició de motius

I

Les fundacions privades han tingut un reconeixement i una regulació amplis a Catalunya des de l'aprovació de l'Estatut d'autonomia de 1979. La Llei 1/1982, de 3 de març, de fundacions privades, establí una regulació pròpia en l'àmbit del dret civil català. Aquesta regulació, fruit de l'experiència assolida i de la necessària adequació a les circumstàncies derivades del pas del temps, fou posteriorment modificada per la Llei 5/2001, del 2 de maig, de fundacions i per la Llei 4/2008, del 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya relatiu a les persones jurídiques, que, al seu torn, ha estat objecte de canvis puntuals a través de la Llei 7/2012, del 15 de juny.

Aquestes darreres normes s'emmarquen en el procés de codificació del dret civil català relatiu a les persones jurídiques que, en exercici de la competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya en matèria de dret civil, despleguen l'Estatut d'autonomia de Catalunya, per tal d'establir i determinar el règim jurídic de les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública que compleixen les seves funcions majoritàriament a Catalunya.

Pel que fa a la regulació del Protectorat continguda en el Codi civil, se circumscriu a una sèrie de disposicions bàsiques que es limiten a determinar-ne l'organització, l'àmbit d'actuació i les funcions bàsiques.

Aquesta mínima regulació fou volguda i es degué a la naturalesa civil de la norma, fet que aconsellà diferir en una disposició independent de naturalesa administrativa la completa regulació del Protectorat. Fou en aquest sentit que la disposició transitòria quarta del llibre tercer del Codi civil de Catalunya definí un seguit de funcions d'aquest òrgan mentre el Parlament no aprovés una Llei del Protectorat.

La present Llei, doncs, pretén donar resposta al mandat del legislador contingut en el llibre tercer del Codi civil de Catalunya, tot regulant les potestats del Protectorat i establint el règim que li ha de permetre dur a terme les funcions que legalment té encomanades, amb plena seguretat jurídica, de forma eficaç, eficient, i d'acord amb la finalitat que l'inspiren i en justifiquen l'existència.

El Protectorat, de llarga tradició en el dret català, entès com l'òrgan que exerceix el control publicoadministratiu respecte de les fundacions, té com a objectiu primordial garantir l'exercici recte del dret de fundació constitucionalment consagrat. L'actuació d'aquest òrgan se subjecta al dret administratiu per exercir prerrogatives pròpies de l'Administració

pública sobre entitats de naturalesa jurídica privada que en altres persones jurídiques d'ídèntica naturalesa es considerarien exorbitants.

La present llei introdueix una novetat en la nostra legislació, per tal com atribueix a l'Administració de la Generalitat de Catalunya la funció de seguiment respecte de les associacions que hagin obtingut la declaració d'utilitat pública, la qual, com és ben sabut, comporta una sèrie d'obligacions per a aquestes entitats. Tal funció de seguiment, o si es prefereix de verificació d'activitats, si bé ofereix certa semblança amb les tradicionals funcions atribuïdes al Protectorat de les fundacions, manca de les facultats d'intervenció/fiscalització de què disposa aquest últim, atès que les associacions, per la seva pròpia naturalesa, disposen de mecanismes de control intern, bàsicament les assemblees generals, que no tenen les fundacions. Amb tot, per tal que les funcions de verificació serveixin a les finalitats per a les quals han estat previstes, la llei atorga a l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública la potestat sancionadora i inspectora respecte de determinades conductes associades a requisits que motivaren la declaració d'utilitat pública.

S'ha considerat convenient regular les funcions de verificació del compliment de les obligacions de les associacions derivades de la declaració d'utilitat pública, l'incompliment de les quals pot desembocar en un procediment de revocació d'aquesta declaració, en un títol diferenciat de la llei, el 3, i destinar el títol 2 al Protectorat de les fundacions.

El que justifica la funció protectora de l'Administració és el fet que totes aquestes entitats persegueixen finalitats d'interès general, circumstància que aporta un element substancial i diferenciador respecte d'altres entitats privades amb interessos particulars, que tenen ànim de lucre i estan subjectes a regles de mercat. I d'aquí prové la rellevància de la funció del Protectorat, que, com a integrant de l'Administració, ha de servir amb objectivitat els interessos generals d'acord amb els principis d'eficàcia, legalitat i objectivitat i amb ple sotmetiment a la llei i al dret que consagra la Constitució.

Igualment, aquesta llei també incorpora la necessària regulació sobre el règim jurídic de l'òrgan de supervisió de les associacions que gaudeixen de la dita declaració, atesa la competència exclusiva que l'Estatut d'autonomia de Catalunya li atorga en matèria d'associacions, amb la finalitat de dotar-lo de les potestats necessàries per a l'exercici recte de les funcions que té encomanades. Aquesta regulació s'emmarca en les previsions contingudes en el llibre tercer del Codi civil de Catalunya, i s'empara en les competències de la Generalitat en aquesta matèria derivades de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació, del Reial decret 1266/2007, de 24 de setembre, de traspàs de funcions de l'Administració de l'Estat a la Generalitat de Catalunya en matèria de declaració d'utilitat pública de les associacions i aplicació dels beneficis fiscals a associacions i fundacions i del Decret 6/2008, de 21 de gener, pel qual s'assignen al Departament de Justícia les funcions traspassades a la Generalitat de Catalunya en aquesta matèria.

El món fundacional i associatiu ha experimentat en els darrers anys un notable increment del seu volum d'activitat i de presència en la vida econòmica del país, en el

desenvolupament d'activitats de gran impacte no només social sinó també econòmic. Aquest fet ha comportat que la informació que mouen sigui cada vegada més complexa i que les seves estructures s'hagin professionalitzat fortament.

Davant l'increment de la presència de les entitats privades com a coadjuvants en la resolució dels nous reptes de la societat actual, en què les organitzacions no governamentals cada vegada tenen més pes, s'imposa una nova regulació d'acord amb les noves circumstàncies descrites. Una regulació que respecti l'autonomia de gestió i funcionament d'aquestes entitats, que els permeti una actuació àgil i eficient, i en la qual el rol del Protectorat tingui les potestats degudes per assolir les finalitats preteses.

En aquest sentit, la present llei configura el Protectorat sobre la base d'unes funcions que s'adiuen amb les tècniques que la moderna Administració pública ha anat adoptant en les últimes dècades, per tal que el Protectorat pugui plantejar polítiques públiques per abordar els nous reptes del sector, tot desenvolupant iniciatives orientades a potenciar i enfortir el teixit d'aquestes entitats i alhora protegir els interessos dels beneficiaris de les activitats de les entitats subjectes a la seva actuació. No en va la missió del Protectorat en allò que afecta les fundacions és la de coadjuvar en les pretensions d'un fundador que, en un moment determinat, va afectar un patrimoni, unes idees i un projecte al servei d'una finalitat d'interès general.

I, en aquesta línia, si el Protectorat és coadjuvant del fundador, les entitats del tercer sector que, com l'Administració, persegueixen finalitats també d'interès general, són les col·laboradores naturals de l'Administració, correlació i conjunció d'interessos a què pretén donar resposta i satisfacció aquesta llei.

En aquest context, la regulació continguda en aquesta llei articula un Protectorat basat en criteris de llibertat i responsabilitat de les entitats, així com de flexibilitat i agilitat d'aquest òrgan, amb la finalitat d'assolir un equilibri adequat entre l'autonomia de gestió i funcionament de les entitats subjectes a la seva acció protectora, i els necessaris mecanismes d'assessorament, foment i vetlla de l'interès general, en concordança amb la voluntat del fundador i les finalitats fundacionals.

El protagonisme que al llarg dels anys han anat adquirint les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública, com a entitats prestadores de serveis de tota naturalesa en favor de la ciutadania, ha posat de manifest la necessitat de dotar l'Administració dels instruments escaients per garantir l'ús i la destinació correctes dels ajuts i subvencions públics que sovint perceben les entitats sense afany de lucre, així com dels fons procedents de la captació ciutadana i dels provinents del mecenatge privat. Amb aquesta finalitat, la llei articula un seguit de mesures de foment dels controls interns en el si de les entitats i de responsabilització dels patrons, d'altres adreçades a incrementar la col·laboració interadministrativa i institucional per tal de coordinar les funcions de control i supervisió, i d'altres que persegueixen implementar una cultura de transparència, imparcialitat i no discriminació, en garantia dels diferents finançadors públics i privats de les actuacions d'aquestes entitats.

Quant als mecanismes de supervisió als quals s'estén la seva acció protectora, la llei regula les funcions administratives d'aquest òrgan en el eixos que li atorga el llibre tercer del Codi civil, i desenvolupa essencialment les funcions que pertanyen a l'àmbit de la supervisió. D'una banda, s'atorga un marc regulatori taxat per a la potestat inspectora, com a element de garantia inherent a l'exercici de potestats de control, de tal forma que es determina l'àmbit i l'abast d'aquesta funció i se'n regula el procediment.

D'altra banda, s'instaura en aquest àmbit una nova potestat respecte de les fundacions: la sancionadora, amb la finalitat que actui com a mecanisme dissuasori d'aquelles conductes legalment contràries a les obligacions administratives i com a mesura generadora de confiança per als qui contribueixen al seu finançament. Es tracta d'un mecanisme executiu que l'ordenament posa en mans de les administracions públiques per coadjuvar que el projecte fundacional o associatiu es desenvolupi conforme a l'interès general i a la voluntat del fundador, tot tipificant aquelles conductes infractores en què més sovint s'aprecia que incorren les fundacions i respecte de les quals la potestat sancionadora esdevé un mecanisme efectiu per evitar l'ús de mecanismes d'intervenció més agressius.

Aquesta nova potestat es regula des de la perspectiva i la clara consciència de la naturalesa privada de les fundacions i, per tant, sota el ple respecte de la relació de subjecció especial d'aquestes entitats que estableix el llibre tercer.

La llei regula amb detall l'exercici de les funcions del Protectorat i de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública, com a garant del desenvolupament correcte dels drets de fundació i dels efectes derivats de la declaració d'utilitat pública de les associacions, en especial quan les entitats reben diners de col·lectius indeterminats de ciutadans o de les administracions públiques. A tall d'exemple, s'incorporen mesures per potenciar la transparència i regularitat de les activitats, tals com l'obligació de lliurar al Protectorat els comptes de les entitats vinculades a les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública, i d'informar sobre l'acumulació de càrrecs en els òrgans de govern d'entitats vinculades.

També en el marc de les noves polítiques públiques adreçades a la simplificació de tràmits, s'han implementat altres mecanismes per potenciar l'ús dels mitjans electrònics en les relacions entre l'Administració i els ciutadans, així com la col·laboració entre diferents institucions.

En són un exemple les funcions que en matèria de fundacions s'atribueixen a l'Oficina de Gestió Empresarial, que actua com a finestra única de gestió de tràmits. Aquesta finestreta ha de permetre a les fundacions realitzar una única presentació dels comptes anuals davant les diferents institucions i departaments de la Generalitat de Catalunya que posseeixen títols jurídics transversals per verificar-los, mentre que fins ara havien de retre comptes tantes vegades com òrgans competents hi havia per verificar-los. I, així mateix, altres mesures que, en el marc de la Llei 29/2010, del 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya, han de permetre la tramitació, consulta i col·laboració interinstitucional per aquest conducte. Així, la possibilitat de consultar dades

registrals electrònicament per al control de les subvencions atorgades o la tramesa electrònica per part dels notaris de les escriptures inscripcions, entre d'altres.

II

L'estructura de la llei projectada s'organitza en cinc títols, vuit disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i quatre disposicions finals.

El títol 1 estableix les disposicions generals i la transparència. Està organitzat en els dos capítols següents: Capítol 1. Disposicions generals, Capítol 2. Transparència.

El títol 2 regula el Protectorat de les fundacions, que en aquest sentit es caracteritza com l'òrgan que du a terme la funció de l'Administració de vetllar per l'exercici recte del dret de fundació. Alhora, la llei declara explícitament que l'acció protectora es realitza amb ple respecte a l'autonomia de gestió i funcionament de les entitats compreses dins l'àmbit subjectiu d'aplicació. Està organitzat en els dos capítols següents:

El capítol 1, disposicions generals, regula l'àmbit d'actuació i les finalitats del Protectorat.

El capítol 2 regula el contingut i l'abast de les tradicionals funcions del Protectorat respecte de les fundacions: d'assessorament, de foment i col·laboració, de registre, de supervisió, de transparència, imparcialitat i no discriminació i cautelars.

El títol 3 regula les funcions de l'òrgan de supervisió respecte de les associacions declarades d'utilitat pública, atès que els avantatges derivats de la declaració justifiquen la implicació del Protectorat, lligada estrictament a la dita declaració.

És de significar que la regulació de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública que s'efectua en la llei, no amplia, en sentit estricte, l'àmbit subjectiu del Protectorat establert en el llibre tercer del Codi civil, ja que el títol habilitant d'aquesta circumstància deriva de l'al·ludida transferència de les funcions sobre aquesta matèria. En efecte, en allò que afecta l'àmbit objectiu, cal posar en relleu que, tractant-se el dret d'associació d'un dret fonamental constitucionalment consagrat, les funcions de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública, regulades en la present llei se circumscriuen a aquells aspectes estrictament necessaris pel compliment de les funcions transferides: assessorar les associacions que ja tenen aquesta condició perquè mantinguin el reconeixement que se'ls ha atorgat; així com facultats de supervisió per assegurar la dita circumstància, com també el compliment de les obligacions que se'n deriven, i revocar l'esmentada condició quan escaigui, atesos els avantatges de mecenatge que du associats.

El títol 4 regula el règim jurídic dels actes del Protectorat i de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública, i determina la competència per resoldre els procediments en matèria de fundacions i d'associacions declarades d'utilitat pública i el règim de recursos d'impugnació dels actes del Protectorat i de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública. Està organitzat en tres capítols.

El capítol 1, estableix el règim jurídic.

El capítol 2 incorpora com a novetat les relacions del Protectorat amb les anomenades entitats vinculades a les fundacions i a les associacions declarades d'utilitat pública. Defineix què s'entén per entitat vinculada als efectes d'allò que regula la mateixa llei, tant pel que fa a l'obligació de comunicar l'acumulació de càrrecs com al deure de presentar els comptes de les entitats vinculades i de les dominants del grup. Alhora estableix un règim singular en matèria de conflicte d'interessos respecte de les entitats vinculades que formen part d'un grup, amb la finalitat de cohonestar les conseqüències jurídiques de l'esmentada circumstància amb les finalitats preteses per les regles de conflictes d'interessos. Certament, les relacions, en l'aspecte comptable, de les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública amb altres entitats ja havien estat parcialment regulades al Codi civil de Catalunya, que estableix l'obligació per a la fundació, quan és l'entitat dominant d'un grup, de formular els comptes anuals consolidats d'acord amb el que estableix la legislació mercantil. La present llei pretén possibilitar una visió més global d'aquelles situacions en què concorren una pluralitat d'entitats sense ànim de lucre que actuen a la pràctica amb uns mateixos criteris, ja que es considera convenient disposar, en aquests casos, d'una millor informació que permeti situar les diverses entitats i els diversos interessos confluents. I, alhora, es preveu com a potestatiu un singular règim de retiment comptable per a entitats que formen un grup a l'empara de la normativa mercantil, independentment de la naturalesa jurídica de les entitats que el conformen.

El capítol 3 regula les relacions de col·laboració entre el Protectorat i l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública i els òrgans d'altres administracions i altres organismes públics amb competències de control i fiscalització, i entre aquells i els notaris, alhora que fomenta l'ús dels mitjans electrònics de consulta.

El títol 5 regula la potestat inspectora i el règim sancionador. Està organitzat en dos capítols.

El capítol 1 coneix de la potestat inspectora del Protectorat i de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública, dels quals determina l'abast, el contingut, les facultats i el procediment, com a elements de garantia dels subjectes inspeccionats i de seguretat jurídica per a tots els actors que hi intervenen. La potestat d'inspecció del Protectorat s'estableix amb la finalitat de fer efectius la verificació i el control de les activitats fundacionals i la destinació adequada dels fons i els recursos de les fundacions al compliment de les seves finalitats, com a aspectes que corresponen supervisar al Protectorat. La inspecció, d'acord amb la regulació continguda en el Codi civil de Catalunya, és procedent davant l'existència d'indicis d'irregularitats de qualsevol índole; però, per la seva transcendència i per raons de seguretat jurídica, la llei ha optat per enumerar amb caràcter enunciatiu i no limitatiu els supòsits que faculden per a l'exercici de la potestat, com ara la no presentació dels comptes durant dos exercicis, la falta de declaració responsable o de sol·licitud d'autorització per realitzar les operacions que la requereixen, l'incompliment reiterat dels requeriments del Protectorat o la destinació de recursos a despeses no relacionades amb l'objecte fundacional, entre d'altres. Es tracta d'una funció de caràcter planificat conforme a criteris objectius, i no aleatoris com havia estat fins a l'actualitat.

El capítol 2 regula el règim sancionador aplicable a les infraccions en què puguin incórrer les entitats que regula aquesta llei i a les sancions de caràcter administratiu. L'objectiu que persegueix aquesta regulació és el d'esdevenir un element de garantia del compliment

efectiu de la voluntat fundacional i associativa i del funcionament adient de l'entitat. Seguint el règim de responsabilitat establert en el llibre tercer, aquesta Llei fa responsables els membres dels òrgans de govern i les persones que exerceixen funcions de direcció de les infraccions tipificades com a tals, quan la seva responsabilitat sigui individualitzable. La llei es limita a tipificar com a infraccions un reduït nombre de supòsits, atès que les conductes infractores més importants ja compten amb altres mecanismes indirectes de sanció en el llibre tercer, com són la impossibilitat d'obtenir subvencions o la ineficàcia dels actes, i per tant, la sanció que porten aparellada es planteja com a mesura dissuasòria. Quant a les sancions previstes, es complementen les de caràcter econòmic amb el tancament registral parcial i l'amonestació, segons el tipus d'infracció. Per a la graduació de les sancions, és de significar la inclusió del fet que l'entitat es nodreixi de fons públics o fons provinents de captació pública, atesa la naturalesa d'aquestes entitats i la finalitat que persegueix l'acció protectora que, envers ella, exerceix l'òrgan corresponent.

De les vuit disposicions addicionals, cal destacar les relatives a la presentació unificada de comptes, que s'instrumenta com un mecanisme per fer efectiu el dret dels ciutadans a no presentar documents de què ja disposi l'Administració i a obtenir informació i tramitar des d'una finestra única.

La disposició transitòria única regula el règim transitori del deure de comunicació de les entitats vinculades.

En virtut de la disposició derogatòria única, es deroguen els articles 51 i 52 de la Llei 5/2001, del 2 de maig, de fundacions, que no havien estat derogats per la Llei 4/2008, del 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques, i la disposició transitòria quarta de l'esmentada Llei 4/2008, la qual estableix les funcions del Protectorat mentre el Parlament no aprovi una llei del Protectorat.

Pel que fa a les disposicions finals, és de remarcar la que conté el manament adreçat als diferents departaments de la Generalitat per tal que adoptin les corresponents actuacions organitzatives i tecnològiques que permetin la interoperabilitat dels sistemes i aplicacions per fer efectius els manaments de la llei. També són destacables les modificacions de diversos articles del Codi civil d'una banda per tal d'adequar la normativa que serveix de base per a aquesta llei, com és el contingut del llibre tercer, a la regulació que ara es fa; i, de l'altra, per esmenar algunes disfuncions tècniques que s'han detectat. Per aquest motiu es modifiquen els articles 315-2, 331-6, 332-13, 333-2, 333-11 i 335-1.

Títol 1. Disposicions generals i transparència

Capítol 1. Disposicions generals

Article 1. Objecte de la llei

L'objecte de la Llei és regular el contingut i l'abast de les funcions del Protectorat i l'òrgan de supervisió de les associacions d'utilitat pública i el règim jurídic que els resulta d'aplicació.

Article 2. Naturalesa jurídica i dependència funcional del Protectorat i de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública

1. El Protectorat és l'òrgan de l'Administració que té encomanada la funció de vetllar pel recte exercici del dret de fundació i d'assegurar que el funcionament de les fundacions s'ajusti a la legalitat vigent en els termes establerts a l'article 336-2 del llibre tercer del Codi civil de Catalunya.

2. El Protectorat exerceix les seves funcions mitjançant els òrgans del Departament competent en matèria de fundacions i, en allò que afecta les fundacions especials, a través de l'esmentat departament així com també del competent en matèria de caixes d'estalvis en els termes establerts per l'article 67 del Text refós de la Llei de caixes d'estalvis de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 1/2008, d'11 de març.

3. L'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública és l'encarregat de vetllar pel manteniment dels requisits que motivaren la declaració d'utilitat pública.

4. Les funcions de l'òrgan de supervisió s'exerceixen pels òrgans del Departament competent en matèria d'associacions.

Article 3. Àmbit d'actuació

L'Administració estén les seves potestats:

a) Sobre les fundacions que exerceixen majoritàriament la seva activitat a Catalunya i, en allò que els resulti d'aplicació d'acord amb el llibre tercer del Codi civil de Catalunya, sobre les delegacions de fundacions estrangeres.

b) Sobre les fundacions especials a què fa referència el Text refós de la Llei de caixes d'estalvis de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 1/2008, d'11 de març.

c) Sobre les associacions declarades d'utilitat pública sotmeses a la legislació catalana.

Capítol 2. Transparència

Article 4. Concepte i subjectes responsables

1. La transparència és un bé públic essencial que coadjuva a generar la confiança de la societat en les entitats.

2. Correspon a les fundacions i associacions d'utilitat pública fer efectiva la transparència de llurs organitzacions.

Article 5. Abast de la transparència

1. L'abast de la transparència ha de ser suficient per donar resposta al compromís ètic de retre comptes davant la ciutadania i els grups d'interès, fent-los accessible la informació rellevant, actualitzada i veraç sobre l'organització.

2. El compromís de les entitats amb la societat, els grups d'interès i les administracions comporta que la informació rellevant sigui accessible i fàcilment localitzable en la pàgina web de l'entitat, així com en qualsevol altre mitjà accessible al públic.

Article 6. Informació rellevant

1. Als efectes d'allò que disposa l'article 5, la informació rellevant com a mínim ha d'incloure les dades sobre la missió de l'entitat, l'estructura directiva i de govern i els resultats de les activitats desenvolupades.

2. En particular, tenen la condició d'informació rellevant:

- a) Els fins de les entitats, les seves activitats.
- b) Les principals línies estratègiques d'actuació.
- c) Els estatuts i la composició dels òrgans de govern, de l'equip directiu i l'estructura organitzativa.
- d) Les adreces de correu postal i electrònic i la pàgina web a les quals es pot adreçar el públic en general.
- e) El col·lectiu de persones beneficiàries ateses.
- f) Els estats financers i els resultats de les activitats desenvolupades, mesurats a través d'indicadors clars i comunament acceptats per les entitats del tercer sector per avaluar el desenvolupament de les activitats.
- g) El Codi de bon govern i bones pràctiques de gestió.
- h) El balanç social.
- i) El programa i la memòria anual d'activitats.
- j) L'informe de govern corporatiu.
- k) L'informe anual de codi de conducta.
- l) Els concursos i les licitacions.
- m) Els indicadors de qualitat.

3. Mitjançant ordre del departament competent en matèria de fundacions i associacions es determinarà el nivell de subjecció de les entitats als instruments de transparència a què fa referència l'apartat precedent, atenent al dimensionament de les entitats i l'origen de les fonts de finançament.

Títol 2. El Protectorat de les Fundacions

Capítol 1. Disposicions generals

Article 7. Finalitats del Protectorat

1. El Protectorat ha de vetllar perquè es compleixin les finalitats fundacionals, les disposicions legals i els estatuts de les fundacions i perquè es respecti la voluntat fundacional.
2. El Protectorat exerceix les seves funcions respectant l'autonomia de gestió i funcionament de les fundacions.

Capítol 2. Funcions del Protectorat

Article 8. Funcions d'assessorament

1. Corresponen al Protectorat les funcions d'assessorament en els termes establerts pel Codi civil de Catalunya.
2. Igualment correspon al Protectorat evacuar les consultes d'interès general que li puguin fer les persones que tinguin un interès legítim, quan no suposin una prequalificació d'actes, negocis i documents.

Article 9. Funcions de foment

1. Corresponen al Protectorat les funcions de foment següents:

- a) Promoure l'activitat fundacional impulsant la participació social o individual en el desenvolupament del dret de fundació.
- b) Incentivar les fundacions per tal que adoptin polítiques corporatives per a l'estudi i la difusió de l'impacte social de l'activitat anual desenvolupada.
- c) Promoure la creació d'òrgans de control intern en el si de les fundacions amb la finalitat que desenvolupin accions de control sobre la gestió i la regularitat dels processos i procediments interns d'actuació.
- d) Promoure la transparència de les fundacions, mitjançant el foment dels mecanismes a que fa referència els articles 4, 5 i 6 d'aquesta llei.
- e) Fomentar la implementació en el si de les fundacions de guies de bones pràctiques i codis de bon govern com a instruments de millora de la governança.
- f) Promoure polítiques d'autoavaluació periòdica dels patronats de les fundacions per tal de mesurar l'efectivitat de la seva actuació per a la consecució de les finalitats fundacionals.

2. El Protectorat duu a terme les funcions relatives a la transparència a que fa referència la lletra d) a través de l'anàlisi dels codis de bon govern i bones pràctiques de gestió, els balanços socials, els informes dels codis de control intern i qualssevol altre instrument adreçat a la transparència i que facin públics les entitats. A aquest efecte, l'aprovació dels diferents instruments de transparència s'han de comunicar al Protectorat.

Article 10. Funcions de registre

Corresponen al Protectorat les funcions de registre següents:

- a) Inscriure la constitució de les fundacions, dels fons especials i de les delegacions d'entitats regulades per altres lleis que s'hagin d'inscriure a Catalunya.
- b) Qualificar el contingut dels actes inscripibles, d'acord amb el que resulta dels documents en virtut dels quals se sol·licita la inscripció i dels assentaments registrals.
- c) Inscriure les modificacions d'estatuts, la fusió, l'escissió i, quan escaigui, la dissolució de les fundacions i dels seus fons especials.
- d) Certificar i emetre notes simples informatives sobre els assentaments registrals. La publicitat es fa efectiva per mitjans electrònics.
- e) La resta d'actes a què fa referència l'article 315.2 del Codi civil de Catalunya.

Article 11. Funcions de supervisió

1. Corresponen al Protectorat les funcions de supervisió i cautelars que preveu el llibre tercer del Codi civil de Catalunya i, en particular:

- a) Vetllar perquè les fundacions actuïn amb criteris d'imparcialitat i no discriminació en la determinació de beneficiaris.
- b) Requerir el patronat per tal que adopti les mesures corresponents per corregir les situacions d'incompliment previstes per les lleis.
- c) Exercir la potestat sancionadora i les facultats inspectores en els termes que es regulen en el Títol 5, d'aquesta llei.

2. El Protectorat realitza les funcions de supervisió en allò que afecta la imparcialitat i la no discriminació, analitzant els indicadors sobre la gestió dels recursos i dels beneficiaris de l'activitat continguts en la informació que és a la seva disposició.

Títol 3. Òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública

Article 12. Supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública

1. Les funcions de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública, les ha de dur a terme l'òrgan competent en matèria d'associacions, el qual ha de vetllar pel manteniment dels requisits i condicions que motivaren tal declaració.

2. Sense perjudici del que estableix l'apartat 1, l'òrgan competent que exerceix les funcions de supervisió ha de respectar l'autonomia de gestió i funcionament de les associacions declarades d'utilitat pública, si bé ha de promoure la creació d'òrgans de control intern en el si d'aquelles, amb la finalitat que desenvolupin accions de control sobre la gestió i la regularitat dels processos i procediments interns d'actuació.

Article 13. Funcions

Correspon a l'òrgan competent en la matèria:

1. Assessorar les associacions declarades d'utilitat pública sobre aspectes legals que incideixen en el manteniment dels requisits que en motivaren la declaració com a tals.

2. Exercir les funcions de registre a què fa referència l'article 315-2 del Codi civil de Catalunya.

3. Donar publicitat de la seva declaració i de les finalitats que persegueixen i, quan correspongui, de la revocació.

4. Les funcions de supervisió següents:

a) Requerir a l'entitat per tal que adopti les mesures que corresponguin per subsanar les deficiències i corregir les situacions d'incompliment, abans d'exercir les altres potestats previstes en aquesta llei.

b) Revocar la declaració d'utilitat pública, prèvia instrucció del procediment corresponent, en els supòsits següents:

- L'incompliment de la presentació de comptes anuals.

- El retiment de comptes efectuat sense respectar la normativa vigent.

- La manca de presentació dels informes que els siguin requerits sobre les activitats que desenvolupin en compliment de les seves finalitats.

- La destinació, segons els esmentats informes, de recursos a despeses clarament no relacionades amb les activitats que permeteren l'obtenció de la declaració d'utilitat pública.

- L'indici, deduït dels esmentats informes, d'irregularitats respecte dels ajuts, avals, préstecs o subvencions públiques percebuts.

- La pèrdua de qualsevol dels requisits necessaris per obtenir i mantenir vigent la declaració d'utilitat pública.

c) L'òrgan competent exerceix la funció de supervisió mitjançant, entre d'altres, la verificació dels comptes anuals i de les altres fonts d'informació al seu abast, que comprèn l'examen de la documentació presentada i la comprovació de la seva adequació a la normativa vigent. Amb aquesta finalitat, l'òrgan competent també pot sol·licitar aclariments a les persones membres dels òrgans de l'associació, consultar la documentació que fonamentà la declaració d'utilitat pública i sol·licitar que s'actualitzin les certificacions relatives al compliment de les obligacions tributàries, amb la Seguretat Social i sobre el cens d'activitats econòmiques.

Títol 4. Règim jurídic dels actes del Protectorat i de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública

Capítol 1. Règim jurídic

Article 14. Òrgans competents

1. Correspon a la persona titular del departament competent en matèria d'associacions i fundacions, resoldre sobre els procediments següents:

- a) Inscripció, modificació, fusió, escissió, transformació i dissolució de fundacions.
- b) Trasllats de Protectorat de les fundacions.
- c) Inscripció de fons especials.
- d) Sol·licitud d'intervenció temporal de les fundacions i exercici de les accions judicials i mesures cautelars.
- e) Declaració i revocació de la declaració d'utilitat pública de les associacions.

2. Correspon a la persona titular de la direcció general que exerceix les funcions del protectorat resoldre sobre la resta de procediments.

3. Les resolucions de la persona titular del departament competent en matèria d'associacions i fundacions exhaureixen la via administrativa.

Article 15. Impugnació dels actes

El règim d'impugnació dels actes es regeix per allò que disposa la normativa sobre règim jurídic i procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Capítol 2. Entitats vinculades a les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública

Article 16. Entitats vinculades i conflicte d'interessos

1. Tenen la consideració d'entitats vinculades, als efectes d'aquesta llei, les persones jurídiques en les quals concorri alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que les persones membres dels respectius òrgans de govern coincideixin en més d'un 20 per cent. Es considerarà que existeix aquesta coincidència en el cas que les persones membres dels respectius òrgans de govern es trobin en els supòsits de l'article 312-9.3 del Codi civil de Catalunya.
- b) Que les operacions amb transcendència econòmica entre aquestes entitats representin més del 20 per cent del total de despeses de l'exercici comptable de qualsevol d'elles.
- c) Que l'immobilitzat d'una de les entitats provingui o hagi estat aportat en més d'un 30 per cent per una altra entitat.

2. A les entitats vinculades que formen part d'un grup no els resulten d'aplicació les regles relatives al conflicte d'interessos de l'article 312-9 del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, quan realitzin operacions entre elles.

3. Les operacions realitzades amb parts vinculades a què fa referència l'apartat 2 s'han de fer constar a la memòria anual d'activitats de les entitats regulades al llibre tercer del Codi civil de Catalunya.

Article 17. Acumulació de càrrecs

1. Els membres dels òrgans de govern, les persones amb funcions de direcció o que tenen funcions delegades dels òrgans de govern de les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública que tinguin poder de decisió directament o indirectament en alguna entitat vinculada a aquestes, han de comunicar aquesta circumstància als òrgans de govern de les entitats afectades i al Protectorat.

2. En el supòsit de la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 16, el termini de comunicació és d'un mes d'ençà que es produeixi l'acumulació de càrrecs. En els supòsits de vinculació a què fan referència les lletres b) i c) de l'apartat 1 del mateix article 16, quan comportin l'exercici de funcions de govern i /o direcció en l'entitat vinculada, el termini de comunicació és d'un mes a comptar de la data de tancament de l'exercici comptable en què es produeixi la circumstància corresponent.

Article 18. Comptes de les entitats vinculades i de les dominants del grup

1. Les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública que tinguin la consideració d'entitats vinculades a l'empara de l'article 16 d'aquesta llei, han de presentar els seus comptes anuals junt amb els de les entitats amb les quals es vinculen.

2. Les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública dominants d'un grup integrat per societats de capital que, d'acord amb el Codi civil de Catalunya, han de formular els comptes consolidats, poden optar a presentar-los davant el Protectorat conforme al que disposa l'apartat precedent d'aquest precepte.

S'entendrà que són entitats dominants d'un grup quan compleixin els requisits que estableix l'article 42 del Codi de Comerç.

Capítol 3. Relacions de col·laboració interadministrativa i institucional

Article 19. Col·laboració amb el Protectorat i amb l'òrgan de supervisió de les associacions d'utilitat pública

1. Les administracions i institucions públiques competents per fiscalitzar i verificar els comptes de les fundacions i adoptar les mesures conseqüents conforme a llurs ordenaments sectorials, han de comunicar al Protectorat les mesures correctores i els actes d'intervenció que adoptin en aquesta matèria.

2. El Protectorat i l'òrgan de supervisió mantenen conductes de col·laboració permanents amb les corporacions representatives dels notaris i els registradors de la propietat, mercantils i de béns mobles, amb la finalitat d'assolir la necessària coordinació de les seves competències respectives, en benefici de les fundacions i associacions d'utilitat pública.

3. Sens perjudici dels diferents instruments de col·laboració i cooperació a què fa referència l'apartat 2, els notaris, a més de les obligacions establertes en la normativa notarial i en el llibre tercer del Codi civil de Catalunya, han de trametre, també d'ofici, al Protectorat una còpia autèntica electrònica de les escriptures en què elevin a públics actes inscripcionables en el Registre de Fundacions. En tots els casos s'utilitzen mitjans telemàtics.

4. En l'exercici de les seves funcions, el Protectorat i l'òrgan de supervisió de les associacions d'utilitat pública poden sol·licitar la informació o assistència dels òrgans i

entitats de les diferents administracions públiques, així com a d'altres institucions i corporacions.

Títol 5. Potestat inspectora i règim sancionador

Capítol 1. Potestat inspectora del Protectorat i de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública

Article 20. Abast i contingut de la potestat inspectora del Protectorat de les Fundacions i de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública

1. El Protectorat i l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública exerceixen la potestat inspectora amb la finalitat de vetllar pel recte exercici del dret de fundació i pel manteniment dels requisits en què es fonamenta la declaració d'utilitat pública.

2. Són causes d'inspecció, entre d'altres:

a) No presentar els comptes anuals de les fundacions i de les seves entitats vinculades o de les associacions i, quan correspongui, l'auditoria, durant almenys dos exercicis consecutius.

b) Realitzar operacions subjectes a autorització prèvia sense haver-la sol·licitat, o subjectes a declaració responsable sense haver-la adoptada i presentada prèviament en els termes que estableix l'article 332-13 del llibre tercer del Codi civil de Catalunya.

c) Desatendre reiteradament els requeriments del Protectorat i de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública, o respondre-hi de forma notòriament insuficient. Es considera notòriament insuficient el fet que els membres de l'òrgan de govern de les entitats no informin sobre els elements respecte dels quals han estat requerits a fer-ho.

d) Incomplir les condicions que han motivat l'atorgament d'ajuts, avals o subvencions o d'altres irregularitats relacionades amb els esmentats actes.

e) No renovar els membres dels òrgans de govern de les entitats després de dos anys des que es produeixi el venciment dels nomenaments dels òrgans de govern.

f) Mantenir una inactivitat continuada durant almenys dos exercicis consecutius tot i haver estat requerit per l'òrgan competent per esmenar el defecte.

g) No destinar el percentatge establert per la llei al compliment de les finalitats fundacionals o associatives tot i haver estat requerit per l'òrgan competent per esmenar el defecte.

h) Patir un deteriorament dels fons propis que incapaciti la fundació o l'associació per complir les finalitats fundacionals o associatives tot i haver estat requerit per l'òrgan competent per esmenar el defecte.

i) Destinar recursos a despeses no relacionades directament amb l'objecte fundacional o associatiu, o desproporcionades respecte al volum d'ingressos.

j) Qualsevol actuació dels patronats o persones amb responsabilitats directives de la fundació o l'òrgan de govern de les associacions que posi de manifest una actuació contrària als interessos de l'entitat o a les seves finalitats.

Article 21. Planificació de l'activitat inspectora

1. Anualment, el Protectorat i l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública aproven un pla d'actuacions inspectores formulat d'acord amb criteris objectius als quals ha de donar publicitat.
2. En tot cas, la planificació de l'activitat inspectora ha de prendre en consideració el fet que les entitats es financin mitjançant subvencions o altres ingressos de caràcter públic i campanyes de captació pública de fons.

Article 22. Facultats inspectores

1. L'exercici de les funcions d'inspecció comprèn, en tot cas:
 - a) L'accés a dades, registres i llibres de la fundació o de l'associació, així com a la documentació continguda en qualsevol mena de suport que estigui relacionada amb l'activitat fundacional i l'acte o actes que han de ser verificats.
 - b) El requeriment d'informació al patronat i a les persones amb funcions de direcció de la fundació o de l'associació.
 - c) La verificació de la destinació i l'ús adequat del patrimoni i dels recursos fundacionals o associatius.
2. Quan en el marc de la inspecció es detecten indicis d'irregularitats sobre ajuts, avals, préstecs o subvencions públiques percebudes, el Protectorat o l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública ho han de comunicar a l'administració o institució atorgant, per tal que procedeixi conforme al que disposen la normativa sectorial i els títols jurídics pels quals s'ha regit la concessió, sense perjudici de posar-ho en coneixement, si s'escau, d'altres organismes.

Article 23. Obligacions i prerrogatives del personal inspector

Les funcions d'inspecció s'exerceixen a través del personal de l'administració que gaudeix de les facultats, prerrogatives i obligacions que estableix l'article 89.2 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Article 24. Deure de col·laboració

Els patrons i les persones amb funcions de direcció de les fundacions i de les associacions tenen el deure de col·laborar amb el Protectorat o amb l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública i, al seu requeriment, s'han de personar en el lloc, dia i hora assenyalats per a la pràctica de les actuacions corresponents, així com aportar la documentació que se'ls sol·liciti, d'acord amb el que estableix l'article 89.3 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Article 25. Suspensió de la publicitat dels comptes

El Protectorat o l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública, mitjançant una resolució motivada, poden suspendre la publicitat dels comptes de la fundació i de les associacions declarades d'utilitat pública fins que concloguin les actuacions del procediment inspector quan, durant aquest procediment, s'aprecii la concurrència de circumstàncies que impedeixin assolir l'adequada finalitat de l'actuació inspectora, i amb la ponderació prèvia dels interessos que puguin resultar afectats, per tal d'assegurar l'eficàcia de la resolució final que es puguin dictar.

Article 26. Procediment d'inspecció

1. El procediment d'inspecció és iniciat d'ofici pel Protectorat o per l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública.
2. La resolució d'inici es notifica a la fundació o a l'associació. A la notificació s'hi ha d'indicar la data d'inici de les actuacions.
3. De les actuacions d'inspecció se n'ha d'aixecar l'acta corresponent, que té naturalesa de document públic i el valor probatori que li atorga la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.
4. L'acta d'inspecció ha de contenir, com a mínim, les dades següents:
 - a) El lloc, la data i l'hora de la inspecció.
 - b) Les dades identificatives de l'entitat inspeccionada.
 - c) La identificació del personal inspector i de la resta de persones que han intervingut en l'actuació.
 - d) La descripció dels actes d'inspecció que s'han realitzat.
 - e) La descripció dels fets causants de la presumpta infracció o irregularitat, amb indicació de les persones físiques o jurídiques presumptament responsables, sempre que es coneixin, i dels preceptes legals i normatius que es considerin infringits.
5. Un cop finalitzades les actuacions inspectores, i immediatament abans de dictar la proposta de finalització de les esmentades actuacions, s'ha de traslladar l'acta al patronat de la fundació o a l'associació i, si és el cas, a la persona física responsable, perquè formulin al·legacions i presentin els documents i justificacions que estimin pertinents en un termini de quinze dies.
6. Transcorregut el tràmit d'audiència, el Protectorat o l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública han de dictar la resolució corresponent sobre el procediment d'inspecció i determinar, si és el cas, les mesures a adoptar per restablir les irregularitats comeses, el respecte de la voluntat fundacional i, àdhuc, exercir les accions judicials quan correspongui.
7. Les actuacions del procediment d'inspecció han de concloure en el termini d'un any a comptar de la data de notificació de la resolució d'inici del procediment. Aquest termini es pot ampliar, mitjançant una resolució motivada, per un període de tres mesos addicionals, atenent el volum d'operacions de l'entitat o l'especial complexitat de l'activitat inspectora.
8. L'entrada dels inspectors als locals de la fundació o de l'associació declarada d'utilitat pública es durà a terme amb compliment estricte de la normativa aplicable.

Capítol 2. Règim sancionador de les fundacions i de les associacions declarades d'utilitat pública

Article 27. Potestat sancionadora

1. Correspon al Protectorat o a l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública l'exercici de la potestat sancionadora per determinar les responsabilitats derivades dels fets i les omissions tipificades com a infraccions en aquesta llei.
2. El règim jurídic aplicable als procediments sancionadors que s'incoïn per causa de les infraccions administratives tipificades en aquesta llei, és el que estableix la Llei 26/2010, del 3 d'agost de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de

Catalunya i al Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat.

Article 28. Subjectes responsables

1. Són subjectes responsables de la comissió de les infraccions tipificades en aquesta llei els patrons o les persones que exerceixen funcions de direcció en el si de l'entitat, sempre que la seva responsabilitat individual en la comissió de la infracció sigui determinable.
2. Si la responsabilitat no es pot imputar a una o més persones determinades, responen tots els membres de l'òrgan, excepte els següents:
 - a) Els que s'han oposat a l'acord i no han intervingut en la seva execució.
 - b) Els que no han intervingut en l'adopció ni en l'execució de l'acord, sempre que hagin fet tot el que era possible per evitar el dany o almenys s'hi hagin oposat formalment en saber-ho.
3. La responsabilitat administrativa derivada del procediment sancionador és compatible amb l'exigència a l'infractor de la reposició de la situació alterada al seu estat original, així com a la indemnització dels danys i perjudicis ocasionats, de conformitat amb allò que disposa, a aquest efecte, l'article 130 de la Llei 30/1992, del 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 29. Tipificació de les infraccions

1. Constitueixen infraccions les accions i les omissions tipificades com a tals en aquesta llei.
2. Les infraccions es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

Article 30. Infraccions molt greus

Constitueixen infraccions molt greus les accions o les omissions següents:

- a) Executar acords o realitzar actes que requereixen l'autorització del Protectorat o de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública sense haver-la obtingut, o subjectes a declaració responsable sense haver-la adoptada i presentada en els termes establerts pel llibre tercer del Codi civil de Catalunya.
- b) Acordar presentar una sol·licitud d'autorització o una declaració responsable amb el contingut falsejat.
- c) Obstruir la funció de supervisió i d'inspecció del Protectorat o de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública.
- d) Incomplir el deure de comunicació o d'abstenció en cas de conflicte d'interessos quan en resultin lesionats els interessos de la fundació o de l'associació.
- e) Incórrer en una causa que justifiqui la sol·licitud d'intervenció judicial.
- f) Presentar els comptes anuals davant el Protectorat amb un patronat amb un nombre de membres inferior a l'establert per constituir-lo vàlidament i adoptar acords.
- g) La comissió de tres infraccions greus en un termini de dos anys, sobre les quals hagi recaigut una resolució ferma i que no hagin estat cancel·lades.

Article 31. Infraccions greus

Constitueixen infraccions greus les accions o les omissions següents:

- a) Incomplir el deure d'aprovar i presentar els comptes anuals de la fundació o de l'associació i les seves entitats vinculades i, si escau, de l'auditoria externa, dins el termini legalment establert.
- b) Incomplir l'obligació de renovació o elecció dels membres dels òrgans de govern de les entitats quan això comporta la impossibilitat d'adoptar acords.
- c) Incomplir el deure d'acreditar davant del Protectorat o de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública la perfecció de l'acte o contracte objectes de la declaració responsable.
- d) Desatendre els requeriments o les ordres del Protectorat o de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública, relatives a l'aplicació dels fons i recursos de la fundació o de l'associació o dels fons especials.
- e) Incomplir els deures comptables i de portar els llibres d'acord amb les lleis.
- f) No sol·licitar la inscripció d'actes inscripcionables en el termini legalment establert.
- g) Desatendre o respondre de forma notòriament insuficient els altres requeriments adreçats pel Protectorat o l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública. Es considera notòriament insuficient el fet que els patrons no informin sobre elements respecte dels quals han estat requerits a fer-ho.
- h) Actuar amb una realitat extra registral que suposi el trencament del tracte successiu que afecti els estatuts de la fundació i la composició del patronat.
- i) La comissió, en un termini de dos anys, de tres infraccions lleus sobre les quals hagi recaigut una resolució ferma i que no hagin estat cancel·lades.

Article 32. Infraccions lleus

Constitueixen infraccions lleus:

- a) Desatendre els requeriments d'informació formulats pel Protectorat o per l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública, en el termini establert.
- b) Incomplir el deure de comunicar al Protectorat o a l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública els actes i acords subjectes a aquesta obligació, d'acord amb el que estableix el llibre tercer del Codi civil de Catalunya.

Article 33. Sancions

Les infraccions tipificades en aquest capítol són sancionades de la manera següent:

- a) Les infraccions molt greus són sancionades amb:
 - Multa de 10.000,00 a 30.000,00€.
 - La impossibilitat d'obtenir ajuts i subvencions de l'Administració de la Generalitat durant el termini d'un any.
 - La infracció compresa en la lletra a) de l'article 30, a més, es pot sancionar amb la pèrdua dels beneficis derivats de la publicitat registral i el tancament registral parcial en els termes a què fa referència l'article 336-3 del Codi civil de Catalunya.
- b) Les infraccions greus són sancionades amb:
 - Multa de 1000,00 a 9.999,00€
 - Les infraccions a que fan referència les lletres a), b) i c) de l'article 31 es poden sancionar també amb la impossibilitat d'obtenir ajuts i subvencions de l'Administració de la Generalitat durant el termini d'un any.

- La infracció de la lletra b) de l'article 31, a més, en el cas que no s'esmeni la falta, comportarà l'inici del procediment administratiu d'ofici per declarar la declaració d'inactivitat de l'entitat.

c) Les infraccions lleus són sancionades amb amonestació.

Article 34. Graduació de les sancions

1. La imposició de les sancions establertes per l'article 33 es regeix pel principi de proporcionalitat d'acord amb la gravetat de l'acció o omissió constitutiva d'infracció, així com per la concurrència de les circumstàncies agreujants i atenuants següents.

Circumstàncies agreujants:

a) La intencionalitat o la negligència en la conducta de les persones infractores.

b) La reincidència o reiteració de les infraccions. S'entén per reincidència el fet d'haver dut a terme i haver estat sancionades, mitjançant una resolució ferma, dues o més accions o omissions tipificades amb sancions diverses, i s'entén per reiteració el fet d'haver dut a terme i haver estat sancionades, mitjançant una resolució ferma, dues o més actuacions castigades amb sancions iguals.

c) El fet que la fundació es nodreixi de fons obtinguts mitjançant campanyes de captació pública o amb subvencions o altres ingressos de caràcter públic.

d) El grau de professionalització en la gestió de la fundació o de l'associació i el caràcter retribuït del càrrec exercit.

Circumstàncies atenuants:

e) L'esmena de les deficiències causants de la infracció durant la tramitació de l'expedient sancionador.

f) El fet que la fundació disposi de codis de bones pràctiques o de bon govern.

g) Que la infracció comesa no hagi causat dany a l'entitat o a tercers.

2. La imposició de les sancions ha de tenir en compte que la comissió de la infracció no resulti més beneficiosa al subjecte responsable que el compliment de les normes infringides.

Article 35. Inscripció de les sancions

1. Les sancions, juntament amb els motius que les van causar, ja siguin per infraccions molt greus, greus i lleus s'inscriuen en el full registral de la fundació o de l'associació declarada d'utilitat pública, un cop han adquirit fermesa en via administrativa.

2. L'anotació es cancel·la d'ofici un cop transcorregut un termini d'igual durada que el corresponent a la prescripció de la infracció.

Article 36. Prescripció de les infraccions i les sancions

El règim de prescripció de les infraccions i les sancions establertes en aquesta llei és el que regula l'article 132 de la Llei 30/1992, del 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 37. Drets dels inspeccionats i sancionats

1. Els procediments de sanció i inspecció se subjectaran a allò que disposa l'article 22 de la Llei 26/2010 del 3 d'agost de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

2. En cap cas els òrgans inspectors i sancionadors resoldran els procediments que hagin tramitat.

3. Quan existeixi identitat de fets, persones i accions prevaldran les actuacions de la jurisdicció penal i se suspendrà el procediment administratiu mentre no es resolguin les actuacions penals, un cop l'autoritat penal hagi incoat el procés penal que correspongui.

Disposicions addicionals

Primera. Trasllet de la fundació o l'associació

Les fundacions i les associacions inscrites en un registre de l'Estat espanyol o d'una altra comunitat autònoma que passin a desenvolupar llurs funcions majoritàriament a Catalunya d'una forma estable, han de sol·licitar el canvi de registre, seguint els tràmits previstos per a les modificacions estatutàries, i adaptar-se a la normativa catalana per tal de ser inscrites en el Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya.

Segona. Presentació unificada dels comptes anuals per part de les fundacions

Les fundacions subjectes a verificació de comptes anuals davant del Protectorat i que, a més a més, estan subjectes al control financer de la Intervenció General de la Generalitat o de la Sindicatura de Comptes, o de qualsevol altre departament de la Generalitat, poden optar per presentar, per un sol cop, els comptes anuals regulats per les normatives sectorials corresponents, dins el termini establert en el Codi civil de Catalunya o dins el que, si escau, disposin la resta de legislacions sectorials.

Tercera. Canals habilitats

1. El canal habilitat per a la presentació unificada dels comptes anuals a què fa referència la disposició addicional segona és la Finestreta Única empresarial de la Generalitat.

2. Les fundacions subjectes al control financer de la Intervenció General, un cop presentats els comptes a través del canal habilitat de l'apartat anterior, poden presentar-los també pel canal electrònic corporatiu de la Intervenció General de la Generalitat.

Quarta. Actuacions de comprovació

1. Quan la presentació de comptes deriva de les actuacions de comprovació inherents a l'atorgament de subvencions de les diferents administracions de Catalunya, l'òrgan que les concedeix pot verificar el contingut dels comptes o, si escau, conèixer-ne el dipòsit accedint als sistemes electrònics del Protectorat. En aquest cas, les bases de les corresponents convocatòries han d'establir l'exempció dels beneficiaris de justificar aquest aspecte.

2. La facultat establerta per l'apartat 1 també és aplicable a les actuacions de comprovació derivades dels contractes o convenis subscrits entre les entitats i els diferents departaments de la Generalitat de Catalunya, i també quan l'obligació neix de la percepció de préstecs, avals i ajuts de la Generalitat de Catalunya. L'exempció d'aquesta justificació, quan sigui procedent, ha de constar en els plecs de clàusules administratives i la resta de títols aptes per imposar l'obligació o l'exoneració.

Cinquena. Contingut dels comptes anuals a l'efecte de la presentació unificada

Els comptes anuals a presentar de forma unificada han de contenir, en tot cas, la documentació que els conforma a l'empara del que disposa el llibre tercer del Codi civil de Catalunya, inclòs l'informe sobre el compliment del codi de bona conducta, i d'acord amb el que estableix el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya.

Sisena. Suport de presentació dels comptes anuals

1. El suport de presentació dels comptes anuals i de la resta de la documentació que en cada cas els acompanya és el que estableix l'article 333-9 del Codi civil de Catalunya.

2. Correspon al departament competent en matèria de fundacions i associacions aprovar el formulari de presentació dels comptes anuals que es presentin a través de la Finestreta Única Empresarial .

Setena. Departament competent

A l'efecte de la presentació unificada de comptes anuals, correspon al departament competent en matèria de fundacions i associacions determinar el nivell de prestació del servei que, per al tràmit de comptes unificats, realitza la Finestreta Única Empresarial .

Vuitena. Conservació dels documents comptables

El Protectorat ha de conservar els comptes anuals i llur documentació complementària durant cinc anys a comptar de la seva presentació.

Disposició transitòria

Única. Deure de comunicació de les entitats vinculades

Les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública que, a l'entrada en vigor d'aquesta llei, es trobin en algun dels supòsits establerts per l'article 16, han de comunicar al Protectorat o l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública allò que disposa l'article 17, en el termini de sis mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Disposició derogatòria

Única

Es deroguen els articles 51 i 52 de la Llei 5/2001, del 2 de maig, de fundacions; la disposició transitòria quarta de la Llei 4/2008, del 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques; el Decret 37/1987, de 29 de gener, pel qual s'aprova la Instrucció per a l'organització i funcionament del Protectorat de la Generalitat sobre les fundacions privades de Catalunya i qualsevol altra norma que s'oposi a la present llei.

Disposicions finals

Primera. Desplegament de la llei

S'autoritza el Govern perquè dicti les disposicions necessàries per aplicar i desenvolupar aquesta llei.

Segona. Modificació de determinats preceptes de la Llei 4/2008, del 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques

1. S'afegeix la lletra n) a l'apartat 1 de l'article 315-2, que queda redactat de la manera següent: "n) L'adreça de la pàgina web i l'adreça electrònica a l'efecte de notificacions."

2. S'afegeix un apartat 2 a l'article 315-2, amb el redactat següent: "2. En el termini d'un mes s'ha de sol·licitar al Protectorat l'anotació dels actes d'inscripció obligatòria."

3. Es modifica l'apartat 1 de l'article 331-6, que queda redactat de la manera següent:

"1. La dotació inicial, excepte en els supòsits de dotació successiva que regula l'apartat 5, s'ha d'haver aportat i desemborsat íntegrament abans de sol·licitar la inscripció de la fundació en el Registre de Fundacions."

4. Es modifica l'apartat 3 de l'article 332-13, que queda redactat de la manera següent: "3. La realització de l'acte o contracte objecte de la declaració responsable s'ha d'acreditar davant del Protectorat, amb la presentació del document que el formalitzi, en el termini tres mesos a comptar de la data en què s'ha presentat la declaració responsable al Protectorat. Si l'acte o contracte es formalitza amb escriptura pública, s'ha de protocol·litzar la declaració responsable.

5. Es modifica l'apartat 2 de l'article 333-2, que queda redactat de la manera següent:

"2. El producte obtingut amb l'alienació dels béns de la fundació que el patronat ha acordat reinvertir, així com també els donatius i els altres recursos obtinguts que es destinen a incrementar la dotació, no entren en el percentatge que estableix l'apartat 1."

6. S'afegeix un nou apartat, el 3, a l'article 333-11, amb el text següent:

"3. L'informe d'auditoria, que ha de contenir les dades que estableix la legislació sobre auditories, s'ha de presentar al Protectorat en el termini de seixanta dies a comptar del dia en què s'emet, i en cap cas més tard del dia en què es presenten els comptes."

7. S'afegeix un apartat 4 a l'article 335-1, amb el text següent: "4. Les sol·licituds de modificació dels estatuts de les fundacions s'han d'acompanyar d'un certificat de l'acord del patronat en que s'identifiquin els articles que es modifiquen i el seu contingut íntegre, així com també el text refós actualitzat dels estatuts.

Tercera. Interoperabilitat

Els departaments de la Generalitat de Catalunya competents en matèria de mitjans electrònics i d'atenció ciutadana, i també les institucions de la Generalitat han de dur a terme les actuacions organitzatives i tecnològiques necessàries per garantir la interoperabilitat dels sistemes i aplicacions que permetin fer efectius els manaments d'aquesta llei que ho requereixen. En especial els que afecten la interoperabilitat entre la Generalitat de Catalunya tant amb les administracions locals com amb el col·lectiu notarial.

Quarta. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor a partir dels vint dies de la seva publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, amb les excepcions següents:

a) El capítol 2 del títol 5, relatiu al règim sancionador, entra en vigor en l'exercici pressupostari immediatament posterior al present.

b) Les disposicions addicionals segona a setena entren en vigor a partir del moment en què s'hagin dut a terme les corresponents adaptacions tècniques en els sistemes informàtics que hi han de permetre l'accés a través del portal de tramitació en línia de la Generalitat de Catalunya. S'ha de donar publicitat a aquesta circumstància mitjançant el corresponent anunci al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Aquest text és transcripció del document de treball lliurat pel Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.